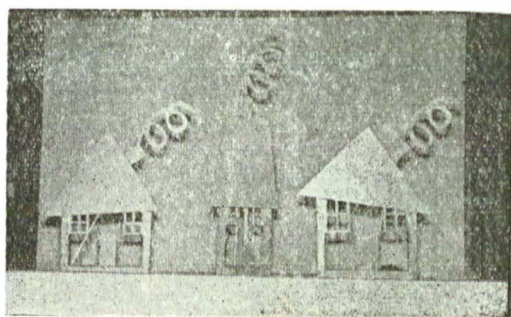

**„Căsuța mea,
căsuța ta,
căsuța
noastră” —
Spectacol
de miniaturi**

**Păpuși din
colecția
teatrului**

Centenarul din

Se împlinește, în acest an, un secol de când la Buziaș a luat ființă o trupă de păpușari. De fapt, trupa era o familie, familia Brauer, în care tată, mamă, copii minuiuau păpuși, rosteau replicile sau acompaniau la harfă spectacolul.

Originari din Silezia, bunicii Ecaterinei Brauer (de la care deținem aceste informații) au poposit în Banat în rulotele unui circ, care dădea reprezentații în acest colț de țară. Printre numerele de atracție ale programului era și un teatru de păpuși. După o vreme, circul s-a desființat, iar Brauerii au rămas la Lugoj, stabilindu-se mai apoi la Buziaș — înfloritoare stațiune balneară — unde prezintă spectacole cu marionete. Succesul îi determină să comande, la Praga, în 1881, un set complet de marionete cu tijă, foarte potrivite pentru piesele „eroice”. Repertoriul se lărgeste, cuprinzând spectacole ca Negustorul ambulant, Familia birjarului vienez, Prințul captiv, Rita-Don Juan, Fata de măritat, Mire la șaptezeci de ani, Nevastă de împrumut, Genoveva de Brabant, Regina pierdută și altele. Spectacolele se prezentau în limbile română, maghiară și germană. Incep nesfârșitele drumuri prin localitățile actualelor județe Timiș, Arad, Caraș-Severin — și chiar mai departe, cu prilejul bilciurilor sau de sărbători. În anul 1929, Pretura de Buziaș eliberează Ecaterinei Brauer un „Brevet de industrie”, cu numărul 1388, prin care i se permite să practice profesiunea de păpușar și să efectueze turnee. Această activitate continuă pînă în 1944 și se reia din 1946 pînă în 1954, cînd trupa se desființează definitiv, după ce timp de peste șaptezeci de ani a prezentat spectacole pentru copii și pentru mături. Astăzi, Casa de cultură din Buziaș, care a achiziționat păpușile, decorurile, texte și documente aparținînd familiei Brauer, pune aceste relicve la dispoziția vizitatorilor stațiunii balneo-climaterice, într-o interesantă și originală colecție.

Dar activitatea păpușarilor — de astă dată, amatori — continuă. La început, un grup de educatoare entuziaste prezintă scurte spectacole, mici „moralități”, mai ales pentru copiii de vîrstă preșcolară. Apoi,

Măști din
spectacolul
„Prostia
omenească”

păpușarilor Buziaș

formația este preluată de Casa de cultură, asigurându-se un repertoriu mai larg, de la prelucrări după poveștile lui Ion Creangă, pînă la piesele celor mai cunoscuți autori contemporani ai genului. Sînt invitați regizori cunoscuți ai scenei mici, mentorul permanent al teatrului fiind regizoarea Florica Teodoru, iar scenografia este semnată de Ioana Constantinescu și Zsofia Krijanovsky. Astăzi, formația de păpușari este secție permanentă a Teatrului popular din Buziaș.

Succesele păpușarilor buzieșeni se numără în diplome și medalii. După ce, în 1970, la Festivalul „Vaslache”, formația a obținut „Premiul pentru fantezie”, cele trei ediții ale Festivalului național „Cîntarea României” au însemnat tot atîtea titluri de „laureat” și medalii de aur. Evitarea drumurilor bătătorite, căutarea unor modalități noi de expresie în arta păpușărească, de la spectacolul folcloric la texte clasice, de la miniatura satirică la inscenarea delicatelor versuri de Ana Blandiana sau Vasile Versavia, aduc o notă de originalitate și prospețime în creația acestui colectiv. Turneul efectuat în R.S.F. Iugoslavia, cu cîțiva ani în urmă, a făcut cunoscute talentul, îndemnarea și ambiția păpușarilor din Buziaș și dincolo de hotare. Este meritul inimoasei directoare a Casei de cultură, Maria Cristescu, excelentă animatoare și organizatoare, că a știut să atragă în colectiv oameni harnici și pasionați, cărora le asigură condiții optime pentru punerea în valoare a talentului lor, apelînd la sprijinul unor profesioniști de prestigiu. Într-un interviu acordat ziarului „Drapelul roșu” din Timișoara (mai, 1981), regizorul Ștefan Lenkisch, de la Teatrul „Tăndărică”, afirmă: „Reprezentările văzute aici conțin două mari calități ale echipelor: perseverența de a încerca forme noi de exprimare a textelor și maturitatea în alegerea mijloacelor teatrale”.

Centenarul păpușarilor din Buziaș — bilanț rodnic și perspective de progres.

Mihai CRIȘAN

